
Wydarzenia

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy nr 1, 169-174

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Twórczość Stanisława Barańczaka – w zbiorach CINIbA

W dniach od 12 stycznia do 15 marca Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka gościła wystawę pod tytułem „Twórczość, recepcja i przekłady Stanisława Barańczaka (1946–2014) – w zbiorach CINIbA”. W skład ekspozycji weszły wybrane autorskie prace krytycznoliterackie, poezje, przekłady Szekspira oraz poezji amerykańskiej i angielskiej, a także tłumaczenia polskiej poezji na język angielski. Główną część ekspozycji wzbogacono o opracowania krytyczne i interpretacyjne. Odrębną część wystawy tworzyły pamiątki związane z osobą poety, należące do prof. dra hab. Dariusza Pawelca – badacza jego twórczości, autora pierwszej książki na temat poezji Stanisława Barańczaka. W zbiorze tym znalazły się m.in.: prywatna korespondencja, tomiki poezji z autografami, zdjęcia.

Źródło: <http://www.ciniba.edu.pl>

Marta Kunicka

Dzień Domeny Publicznej w Muzeum Powstania Warszawskiego

W domenie publicznej 1 stycznia 2015 r. udostępniono twórczość osób, które zmarły w 1944 r. Zgodnie z polskim systemem prawnym prawa majątkowe wygasły, ponieważ od ich śmierci upłynęło 70 lat. Wśród polskich twórców są poeci Powstania Warszawskiego: Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy, Leon Zdzisław Stroiński, Józef Szczepański „Ziutek” oraz wielu działaczy, krytyków, pisarzy i działaczy. Na uwagę zasługuje twórczość Edwarda Muncha, norweskiego grafika i malarza.

W Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie 13 stycznia odbyły się uroczyste obchody Dnia Domeny Publicznej. Podczas spotkania zaprezentowano projekty: Biblioteka Wolne Lektury oraz aplikacja Daily Art., które powstały właśnie w oparciu o zasoby domeny publicznej. Przedstawiono też GLAM-Wiki, czyli inicjatywę współpracy ludzi ze środowiska Wikipedii i instytucji dziedzictwa oraz wyniki badania kompetencji instytucji kultury w zakresie wdrażania otwartości. Przedstawiciele Muzeum Powstania Warszawskiego podzielili się swoim doświadczeniem z upowszechniania zasobów historycznych w Internecie i opowiedzieli o osobistych odczuciach związanych ze swoją pracą.

Pełna lista twórców, którzy przeszli do Domeny Publicznej opracowana przez dr Wojciecha Sachwanowicza z Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu znajduje się na stronach Koalicji Otwartej Edukacji (<http://domenapubliczna.org/kto/>).

Źródło: <http://koed.org.pl/blog/2014/12/22/koalicja-otwartej-edukacji-i-muzeum-powstania-warszawskiego-zapraszaja-na-obchody-dnia-domeny-publicznej/>
Izabela Jurczak

Dzień Domeny Publicznej 2015 w Gdańsku

W Dzień Domeny Publicznej - 22 stycznia - w całym kraju odbyło się z tej okazji wiele spotkań, warsztatów i wykładów. Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku uczcił je rozpoczęciem projektu realizowanego w ramach programu Fundacji Orange – „Miasto: szukam!”, który stawiał sobie za zadanie inspirowanie młodzieży do twórczego korzystania z utworów dostępnych w domenie publicznej.

Adresatami projektu jest młodzież gimnazjalna i licealna, którą organizatorzy chcą zachęcić do twórczego wykorzystywania utworów z domeny publicznej. Dzięki współpracy Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, Politechniki Gdańskiej, Gdańskiego Inkubatora Przedsiębiorczości zorganizowano warsztaty i zajęcia dotyczące wyszukiwania wartościowych utworów domeny publicznej (grafik, folderów, rycin, książek, pocztówek, obrazów). Zorganizowano warsztaty kreatywnego pisania zainspirowanego fragmentami odnalezionych w domenie publicznej wycinków gazet, książek i tomików poezji. Zajęcia nie skupiły się jednak tylko na walorach artystycznych, bowiem kolejne warsztaty poświęcone były możliwościom przeniesienia inspiracji znalezionych w domenie publicznej i przekucia ich na konkretne działania w sektorze przedsiębiorczości. Organizatorzy pomyśleli także o stworzeniu z tych materiałów pomocy dla nauczycieli w formie scenariuszy lekcji.

Spotkanie dało możliwość zapoznania się z niektórymi spośród 1502 autorów, których twórczość mogła będzie znaleźć się w domenie publicznej w związku z upłynięciem 70 lat od ich śmierci, (m.in. obrazy Edwarda Muncha, Pieta Mondriana, wiersze Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Tadeusza Gajcego, Zuzanny Ginczanki).

Źródło:<http://www.ikm.gda.pl/2015/01/dzien-domeny-publicznej-ikm-nowy-projekt-edialabu-gdansk-miasto-szukam/>
Marta Kunicka

Światowy Tydzień e-Książki

W bieżącym roku, od 1 do 7 marca świętowano Światowy Tydzień e-Książki. Z tej to okazji serwis Otwórz Książkę (<http://otworzksiazke.pl/>) udostępnił nieodpłatnie 350 publikacji naukowych. Czytelnictwo książek elektronicznych w Polsce nadal jest dość niskie, powstają jednak inicjatywy, które stawiają sobie za cel propagowanie i popularyzowanie wysokiej jakości publikacji. Omawiany serwis Otwórz Książkę, skierowany jest do wszystkich, którym leży na sercu poszukiwanie wiedzy. Szczególnie dedykowany jest uczniom, studentom, naukowcom, nauczycielom oraz wszystkim tym, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania. Otwórz Książkę to platforma na której gromadzone są i udostępniane cyfrowe wersje prac naukowych polskich uczonych, którzy wyrazili na to zgodę. Istotą kolekcji jest to, że znajdują się w niej przede wszystkim książki niedostępne już na rynku w wersji drukowanej, poszukiwane ze względu na wartość naukową i edukacyjną. Nakłady książek naukowych są czasami niewystarczające i nie mogą zaspokoić potrzeb wszystkich chętnych, dlatego też serwisy takie jak Otwórz Książkę stawiają sobie za cel realizację idei otwartego dostępu w odniesieniu do książek naukowych wydawanych w Polsce.

Otwórz Książkę to cyfrowa kolekcja prac naukowych z różnych dziedzin wiedzy. To przestrzeń wspólna zarówno dla szerokiego grona odbiorców od humanistów do przedstawicieli nauk ścisłych. Swoje publikacje udostępniło w nim już ponad 500 autorów, m.in. Andrzej Leder, Mirosława Marody, Zbigniew Mikołajko, Maria Poprzęcka i Ryszard Tadeusiewicz. Jak można przeczytać na stronie serwisu, najpopularniejsze z nich zostały pobrane ponad 10 tysięcy razy.

Serwis Otwórz Książkę jest prowadzony w ramach Platformy Otwartej Nauki (PON), działającej w Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM UW). PON jest ośrodkiem rozwoju otwartych zasobów naukowych realizującym działania w zakresie otwartych modeli komunikacji naukowej i dystrybucji wiedzy. Głównym zadaniem stawianym przed PON jest zapewnienie instytucjom zewnętrznym wsparcia we wdrażaniu otwartego dostępu do treści naukowych na poziomie zasobów, infrastruktury, kwestii prawnych i promocji.

Źródło: <http://www.ebib.pl/?p=4488>

Marta Kunicka

Kierunek książka. Gdzie i jak?

W Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego 5 marca 2015 r. odbyło się seminarium „Kierunek e-książka. Gdzie i jak?”. Jego organizatorzy, Biblioteka oraz

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, już po raz czwarty zaprosili do siebie gości i prelegentów w ramach cyklicznej konferencji „Kierunek e-książka” organizowanej podczas obchodów Światowego Tygodnia e-Książki.

Celem tegorocznego spotkania było zwiększenie zainteresowania e-nauką, szeroko rozumianą książką, w szczególności e-książką, a także pokazanie całego procesu jakiego zostaje poddana e-książka zanim trafi w ręce czytelnika oraz w jakim kierunku rozwijać się będą publikacje elektroniczne i ich czytelnicy. W związku z tym głos w dyskusji należał głównie do przedstawicieli firm zajmujących się e-publikacjami w różnym zakresie i kontekście. Z ramienia PWN wystąpiły Julia Kantorek i Anna Radoszewska (*Ibuk Libra w bibliotekach regionu łódzkiego*), firmę EBSCO reprezentował Damian Piera (*Książka elektroniczna - nie ma odwrotu*), a Marcin Łukiańczyk reprezentował portal upolujebooka.pl (*Dlaczego kradnę?*). Czytelnictwo e-książek omówiła Agnieszka Przybyszewska z Instytutu Kultury Współczesnej UŁ.

Wszystkich zwolenników e-booków, którzy nie mogli wziąć czynnego udziału w seminarium, odsyłamy do Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie zostały umieszczone zapisy dźwiękowe poszczególnych prelekcji.

Źródło: <http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/handle/11089/7270> ; <http://www.ebib.pl/?p=4461>

Izabela Jurczak

Człowiek - Nauka. Technologia. Informacja

Ogólnopolska Konferencja Studencko-Doktorancka pt.: „Człowiek – Nauka. Technologia. Informacja” odbyła się 20 marca. Za jej organizacją stało Studencko-Doktoranckie Koło Naukowe ePRINT, natomiast patronat nad spotkaniem objął portal Rynek Informacji. Konferencja mogła zostać zorganizowana dzięki wsparciu sponsorów, którymi byli: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Fundacja Amicus Universitas Nicolai Copernici, Instytut Książki MAX+, TN Projekt Nina Kruczek i Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu.

Spotkanie podzielone zostało na kilka sesji, w ramach których rozmawiano o poszczególnych aspektach działalności człowieka. Pierwsza sesja pt.: „Człowiek-nauka” poruszała zagadnienia związane ze współczesnymi zmianami zachodzącymi w sektorze szkolnictwa wyższego i edukacji. Szczególne miejsce w wystąpieniach poświęcono sytuacji w jakiej znalazła się polska nauka i roli jaką może współcześnie odgrywać biblioteka. Przedstawia się ją jako miejsce dostępu do darmowej edukacji jak również jako sposób przeciwdziałania cyfrowemu wykluczeniu Polaków. Kolejne dwie sesje „Człowiek i technologia”, „Człowiek a technologia” podkreślały rolę współczesnych

---

osiągnięć technologicznych i ich wpływ na jakość życia współczesnego człowieka. Jedno z wystąpień omawiało wykorzystanie kodów QR w działalności bibliotek i muzeów. Ostatnia sesja poświęcona była zagadnieniom związanym z funkcjonowaniem człowieka w obszarze informacji. Prezentowano m.in. zasoby Internetu pod kątem ich wykorzystania w samodoksztalcaniu.

Źródło: <http://www.sdkn.strikingly.com/>
Marta Kunicka

Wolna książka – bookcrossing na UŚ

Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka wraz z wszystkimi wydziałami Uniwersytetu Śląskiego, w okresie od 23 marca do 40 kwietnia, zbierała książki, które w maju zostaną przekazane do „Wolnych wypożyczalni” w klubach i kawiarniach na terenie Katowic oraz na charytatywny Wiosenny Kiermasz Książek w CINiBA. Zeszłoroczna edycja akcji cieszyła się ogromnym zainteresowaniem społeczności akademickiej, przyczyniając się do ponownego wdrożenia do obiegu blisko tysiąca książek.

Źródło: <http://www.ciniba.edu.pl>
Marta Kunicka

Tolkien. Zadziwiająca podróż

W holu głównym Biblioteki Śląskiej w Katowicach 23 kwietnia, miał miejsce wernisaż wystawy „Tolkien. Zadziwiająca podróż”. Spotkanie połączone z seminarium tolkienowskim uświetnił występ zespołu Lorien. Otwarcia spotkania dokonał Andrzej Kowalski ze Śląskiego Klubu Fantastyki. Podczas spotkania omówiono m.in. kwestie języków występujących w tolkienowskim Śródziemiu, filozofii w dziele bohatera spotkania, roli bóstw w eposie oraz dylematy związane z medycyną (leczyć czy uzdrowić). Zaprezentowane zostały również zagadnienia związane z ruchem miłośników J.R.R. Tolkiena. Jedno z wystąpień poświęcone było XXX-leciu Sekcji Tolkienowskiej Śląskiego Klubu Fantastyki. Całość spotkania dopełniły panele dyskusyjne.

Źródło: <http://www.bs.katowice.pl>
Marta Kunicka

Labib.pl

Z myślą o bibliotekarzach szukających inspiracji i pomysłów, które można wykorzystać w pracy, stworzona została platforma internetowa labib.pl. Przedsięwzięcie pomyślane zostało jako miejsce spotkań i twórczej wymiany myśli bibliotekarzy z całej Polski. Portal oferuje blisko 500 inspiracji i ponadto posiada 1900 zarejestrowanych użytkowników.

Serwis w trzech zakładkach (Zdobywaj wiedzę, Dziel się pomysłami i Poznaj innych), daje możliwość dotarcia do gotowych materiałów, jak również do przestrzeni, w której można podzielić się swoimi pomysłami i wiedzą.

Portal jest dostępny w dwóch wersjach: dla osób zarejestrowanych i dla niezarejestrowanych. Można za jego pośrednictwem przeglądać zdeponowane materiały. Serwis oferuje również możliwość korzystania z forum, na którym prowadzone są dyskusje. Dostępna jest także wersja mobilna serwisu.

Źródło: <https://labib.pl/>

Marta Kunicka